

Datum

2024-09-30

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

ASN-2024-17832

Yttrande

Till

Socialdepartementet

Remiss DS 2024:13 Bättre förutsättningar för att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst

S2024/01282

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande.

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden är positiv till en nationell reglering av socialtjänststatistik. För att införandet av lagen ska få önskat resultat krävs det att Socialstyrelsen tar fram en enhetlig standard för dokumentation och att kommunernas verksamhetssystem förbättras.

Socialstyrelsen måste involvera kommuner och leverantörer i alla delar av processen. Omställningen kommer att vara kostnadsdrivande och förutsätter att kommunerna får tillräckliga resurser för de ökade arbetsuppgifterna.

Yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden har inhämtat synpunkter från hälsa-, vård- och omsorgsnämnden samt funktionsstödsnämnden i framtagandet av yttrandet. Nämnderna är i huvudsak samstämmiga i sina synpunkter.

Arbetsmarknads- och socialnämnden är positiv till förslaget om en reglering i lag av ett nationellt socialtjänstdataregister. Ökad kunskap om socialtjänstens målgrupper och insatser stärker socialtjänstens möjligheter att bedriva en verksamhet som bidrar till jämställda och jämlika levnadsvillkor, samt trygga uppväxtförhållanden för barn och unga.

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i beskrivningen av kommunernas utmaningar. En förutsättning för ett socialtjänstdataregister är att det finns en gemensam standard för all data som ska rapporteras, det vill säga enhetliga begrepp och en enhetlig struktur för dokumentation av behov, insatser och resultat.

Socialstyrelsen behöver tydligt definiera en sådan standard i förordning och föreskrifter. Annars finns det en risk att data inte går att jämföra mellan kommuner. Socialstyrelsen måste inkludera både kommuner och leverantörer i hela processen kring att förbereda inför den nya lagen, ta fram förordning och gemensam standard.

I nuläget saknas förutsättningar för rapportering av den utökade mängd information som föreslås. Socialtjänstens verksamhetssystem utgör ett hinder då de inte möjliggör uttag av data för systematisk uppföljning och inlämning till kommande register. Kvaliteten på inrapporterade data riskerar att påverkas negativt om det blir en ökad administrativ belastning för kommunerna.

Som exempel kan nämnas inrapporteringen av mängdstatistik till Socialstyrelsen, som promemorian refererar till. Arbetsmarknads- och socialnämnden lägger uppskattningsvis 1000 timmar om året på att registrera, sammanställa, korrigera, och rapportera denna data till Socialstyrelsen. Socialstyrelsen måste förenkla hanteringen för kommunerna.

Att utveckla verksamhetssystemen kommer att vara kostnadsdrivande. Införandet av ett socialtjänstdataregister behöver ske stegvis och förutsätter att finansieringsprincipen tillämpas.

Det finns behov av förbättrad statistik för uppföljning på lokal nivå. Promemorian bedömer att utvecklingsarbetet som kommunerna behöver göra i samband med den nya lagen bör resultera i att de får bättre förutsättningar att använda sina egna data. Arbetsmarknads- och socialnämnden efterfrågar ett förtydligande av hur det ska leda till bättre förutsättningar.

Socialstyrelsens kartläggning visar att det finns olika förväntningar hos kommunerna som har svarat på frågan om behovet av en elektronisk åtkomst till de egna uppgifterna. Det hade varit önskvärt om det hade varit tydligt i kartläggningen vad en elektronisk åtkomst skulle kunna innebära, innan kommunerna skulle formulera behovet eller nyttan av den.

Promemorian nämner att det finns andra sätt att tillgängliggöra och dela data som är under utveckling. Även kring det hade det varit önskvärt med ett förtydligande av vad det innebär.

Arbetsmarknads- och socialnämnden tillstyrker förslaget om att utreda möjligheterna för Socialstyrelsen att få i uppdrag att regelbundet tillgängliggöra lokala eller regionala statistiska underlag för kommunerna, eller på annat sätt tillhandahålla aggregerade data för jämförelse.

Förslaget innehåller stärkta formuleringar och avgränsningar för att garantera den enskildes trygghet och säkerställa att registret är förenligt med dataskyddsförordningen. Det är en välkommen förändring jämfört med det ursprungliga förslaget i *Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag*.

Arbetsmarknads- och socialnämnden vill understryka vikten av att värna den enskildes rättigheter och integritet. De uppgifter som ska hanteras måste ha ett tydligt syfte och tydliga avgränsningar gällande omfattning och tidsperiod för lagring.

Ordförande

Sedat Arif

Förvaltningsdirektör

Britt-Marie Pettersson

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]